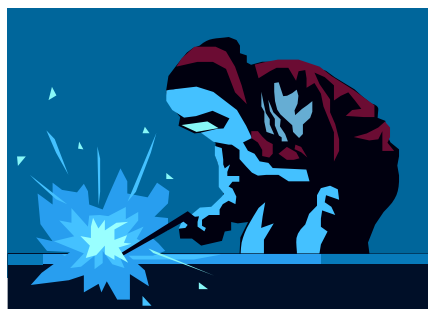

POWIATOWY URZĄD PRACY W GDYNI

**MONITORING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W
SOPOCIE
ZA ROK 2007**

Część II

I. Wstęp

Powiatowy Urząd Pracy w Gdyni analizując sytuację na lokalnym rynku pracy prowadzi stałe badanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Przez monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych należy rozumieć proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno - zawodowym. Na podstawie badania powstaje raport końcowy opisujący sytuację na lokalnym rynku pracy. Raporty tworzone są dwa razy w roku – półroczny (charakter diagnostyczny) i roczny.

Niniejszy raport to część II raportu rocznego (prognostyczna), obejmująca analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w oparciu o dane o absolwentach szkół wyższych według szkół i grup kierunków za rok akademicki 2006/2007 oraz szkół ponadgimnazjalnych z terenu miasta Sopot w 2007 roku.

W dobie gospodarki rynkowej szczególną uwagę należy poświęcić na dostosowanie systemu kształcenia do zmieniającego się zapotrzebowania pracodawców na kwalifikacje zasobów ludzkich. Wdrożenie systemu monitoringu pomoże określić kierunki i natężenie zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na rynku pracy. Ma on służyć lepszemu dopasowaniu kwalifikacji osób poszukujących pracy do oczekiwań pracodawców. Badanie to pomaga usprawnić pracę poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Zawodem nadwyżkowym można nazwać zawód mniej pożądanym przez pracodawców – więcej jest chętnych do pracy, niż miejsc pracy w danym zawodzie. W dużo lepszej sytuacji znajdują się osoby posiadające zawód deficytowy – to znaczy taki, w którym popyt na pracowników posiadających dane kompetencje jest wyższy, niż podaż tych ludzi. Zgodnie z prawami rynku osoba posiadająca zawód deficytowy może w wielu przypadkach stawiać warunki na rynku pracy, wybierając dla siebie odpowiednią ofertę. Za sytuację idealną uznać możemy gdy obie wartości – podaż pracowników oraz popyt na pracowników w danym zawodzie równoważą się. W rzeczywistości sytuacja taka występuje jednak dość rzadko, rynek pracy jest zmienny.

Stała analiza zapotrzebowania pracodawców oraz zmian zachodzących na rynku pracy pozwala niejako wyjść naprzeciw ich oczekiwaniom. Dlatego właśnie monitoring zawodów, będąc narzędziem ciągle jeszcze dalece niedoskonałym, pomocny jest dla osób bezrobotnych,

poszukujących pracy i uczących się, jak również wszelkich instytucji edukacyjnych i szkoleniowych w kreowaniu swojej pozycji na rynku pracy. Opracowanie to pomaga m.in. na zapoznanie się ze skalą niedostosowania struktury zawodów do potrzeb rynku pracy, a tym samym wskazuje konieczność prowadzenia zintegrowanych działań na rzecz dostosowania systemu kształcenia do potrzeb tegoż rynku, sugerując jednocześnie w kierunki tych działań.

II Analiza absolwentów szkół wyższych według szkół i grup kierunków za rok akademicki 2006/2007 w Sopocie.

Z danych GUS dotyczących absolwentów szkół wyższych według szkół i grup kierunków za rok akademicki 2006/2007 wynika, iż uczelnie funkcjonujące w Sopocie ukończyło **1.779** absolwentów, z czego **129.300** stanowiły kobiety.

W mieście działają: **Wyższa Szkoła Finansów i Rachunkowości** oraz **Europejska Szkoła Hotelarstwa, Turystyki i Przedsiębiorczości - Szkoła Wyższa** - będące uczelniami niepublicznymi, a także dwa wydziały **Uniwersytetu Gdańskiego** (Wydział Ekonomiczny i Wydział Zarządzania). Absolwenci tych wydziałów, choć w praktyce ukończyli szkołę w Sopocie, w związku z podziałem administracyjnym zaliczani są do ogólnej liczby absolwentów Uniwersytetu Gdańskiego, który wraz z wszystkimi wydziałami monitorowany jest przez Powiatowy Urząd Pracy w Gdańsku.

Ekonomię na Uniwersytecie Gdańskim ukończyło **916** absolwentów, z czego **121** z tytułem licencjata, a **795** z tytułem magistra. Jest to jeden z prestiżowych kierunków Uniwersytetu Gdańskiego i jego absolwenci są cenionymi specjalistami w dziedzinie ekonomii, analiz rynku i sektora finansowego. Niewielu absolwentów tego kierunku zarejestrowało się w gdyńskim Urzędzie Pracy, w krótkim czasie zgłaszając wyrejestrowanie w związku z podjęciem pracy. Z drugiej strony, pracodawcy poszukujący pracowników na stanowiska ekonomistów bądź finansistów, rzadko zgłaszali swoje zapotrzebowania w Urzędzie. Oferty te pojawiały się za to w lokalnej prasie, internetowych bazach ofert pracy i ekonomicznej prasie branżowej.

Kierunek **Zarządzanie** w 2007 roku ukończyło **180** osób (**12** licencjatów i **168** magistrów), a kierunek **Zarządzanie i marketing** **181** osób (wszyscy z tytułem magistra).

Z danych Powiatowego Urzędu Pracy w Gdyni wynika, iż w 2007 roku pracodawcy zgłosili wiele wolnych miejsc pracy na stanowiska m. in. kierowników, specjalistów ds. marketingu i handlu, specjalistów ds. konsultingu, pracowników biurowych i administracyjnych, specjalistów administracji publicznej, tzn. na stanowiska, na które absolwenci powyższego kierunku mogli aplikować.

Z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych wynika, iż największy popyt na pracowników odnotowano, między innymi, w grupie pracowników obsługi biurowej.

Prowadzi to do wniosku, że absolwenci Zarządzania oraz Zarządzania i marketingu należeli do grupy osób, które nie miały kłopotów ze znalezieniem pracy. Spowodowane to było, jak już wcześniej zaznaczono, szerokim spektrum możliwości pracy w różnych zawodach i sektorach, począwszy od kadry zarządzającej do szeregowych pracowników administracyjno-biurowych.

Kolejną omawianą uczelnią wyższą jest **Wyższa Szkoła Finansów i Rachunkowości**. Jej absolwenci na kierunku **Ekonomia**, zasilili lokalny rynek pracy w liczbie **286** osób posiadających tytuł licencjata. Zatrudnienie dla osób z wykształceniem ekonomicznym zapewniał wciąż rozwijający się rynek banków, firm doradztwa finansowego i biur rachunkowych. W roku 2007 gdyński Urząd dysponował ok. 100 ofertami pracy na stanowiska związane z rachunkowością, księgowością i finansami (np. księgowa, analityk finansowy, specjalista ds. rachunkowości, asystent rachunkowości). Pomimo stosunkowo niewielkiej liczby tego typu ofert pracy zgłoszonych w Urzędzie, pośrednicy pracy mieli trudności z ich realizacją, spowodowane brakiem, w rejestrze osób bezrobotnych, odpowiednich kandydatów. Pracodawcy branży finansowej rekrutując pracowników najczęściej korzystali z pośrednictwa agencji zatrudnienia, umieszczania ogłoszeń w prasie lokalnej i Internecie.

Ostatnią omawianą szkołą wyższą jest **Europejska Szkoła Hotelarstwa, Turystyki i Przedsiębiorczości - Szkoła Wyższa**, która wprowadziła na rynek pracy **216** absolwentów legitymujących się tytułem licencjata, w tym **63** absolwentów wychowania fizycznego oraz **153** absolwentów turystyki i rekreacji. Z danych Urzędu pracy wynika, że w 2007 roku nie zgłoszono żadnych ofert pracy na stanowisko nauczyciela wychowania fizycznego, organizatora usług gastronomicznych i organizatora usług hotelarskich, natomiast wpłynęły oferty pracy dla: fizjoterapeuty (8 ofert), specjalisty ds. organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych (4 oferty), organizatora obsługi turystycznej (3 oferty), pracownika biura podróży (1 oferta) oraz recepcjonistki (35 ofert pracy). Dziwić może fakt, iż oferty pracy z sektora turystyki, sportu i rekreacji były tak nielicznie zgłaszane do Urzędu pracy przez lokalnych pracodawców, zważywszy na wybitnie turystyczny charakter Trójmiasta. Szczególnie w Sopocie mamy do czynienia z dobrze rozwiniętą bazą turystyczną, hotelarską i gastronomiczną, która wydawać by się mogło, iż powinna wykazywać znaczne zapotrzebowanie na nowych, dobrze wykwalifikowanych pracowników obsługi ruchu turystycznego. W praktyce natomiast miasto Sopot jest źródłem niespełna 10 ofert pracy zgłoszonych do Urzędu w omawianym sektorze w okresie 2007r.

Pomimo niekorzystnej sytuacji, jeśli chodzi o rynek ofert pracy, tylko niewielki procent absolwentów ww. uczelni trafił do rejestru Urzędu Pracy. Dzięki bliskości Gdańska i Gdyni absolwenci mogli w pełni korzystać z wolnych miejsc pracy oferowanych w miastach ościennych.

Tab.1. Absolwenci szkół wyższych z terenu Sopotu oraz odpowiednie dla nich oferty pracy zgłoszone w PUP w 2007r.

L.p.	Kierunek	Liczba absolwentów	Liczba ofert pracy w danym zawodzie (zgodnie z ukończonym kierunkiem) zgłoszonych w PUP w 2007 roku	Przybliżona liczba ofert pracy złożona w PUP w 2007r. na stanowiska związane z ukończonym kierunkiem
1.	Ekonomia	1.202	2	429
2.	Zarządzanie i marketing	181	44	497
3.	Zarządzanie	180	10	453
4.	Hotelarstwo i turystyka	153	4	46
5.	Wychowanie fizyczne	63	1	8
	Ogółem:	1.779		

Dane z powyższej tabeli wskazują, iż dla absolwentów wszystkich uczelni z terenu Sopotu wpłynęły do Urzędu Pracy w Gdyni odpowiednie oferty pracy. Najwięcej ofert wpłynęło dla absolwentów Zarządzania i Marketingu oraz Ekonomii, natomiast najmniej dla absolwentów Wychowania Fizycznego. Oznacza to, że osoby które ukończyły kierunki tzw. „uniwersalne” - czyli Zarządzanie i Marketing oraz Ekonomię - łatwiej mogły znaleźć pracę, niż osoby po kierunku Wychowanie Fizyczne.

Tab. 2. Absolwenci szkół wyższych z terenu Sopotu zarejestrowani w PUP w końcu 2007r.

L.p.	Kierunek	Nazwa zawodu	Kod zawodu	Liczba absolwentów zarejestrowanych w PUP w końcu roku 2007
1.	Ekonomia	Ekonomista	241102	1
2.	Zarządzanie	Pozostali specjaliści do	241990	0

		spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej nie sklasyfikowani		
3.	Zarządzanie i marketing	Specjalista do spraw marketingu i handlu	241912	0
4.	Turystyka i rekreacja	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	241915	0
5.	Wychowanie fizyczne	Nauczyciel wychowania fizycznego	232123	0

Z danych zawartych w powyższej tabeli wynika, że spośród wszystkich absolwentów sopockich szkół wyższych zarejestrowana w PUP w Gdyni na koniec 2007 roku była tylko 1 osoba (po Ekonomii). Świadczy to, że osoby młode stosunkowo dobrze radzą sobie na lokalnym rynku pracy i od momentu ukończenia szkoły szybko znajdują zatrudnienie.

III Analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych z terenu Sopotu za rok 2006/2007r.

W roku 2007 na terenie Sopotu funkcjonowały 3 szkoły policealne, 1 technikum, 1 liceum zawodowe, 9 liceów ogólnokształcących i 2 szkoły zasadnicze zawodowe. Ogólnie ponadgimnazjalne szkoły ukończyło 667 absolwentów, z których 99 ukończyło szkołę policealną, 9 liceum zawodowe, 69 technikum, 451 liceum ogólnokształcące i 39 szkołę zasadniczą zawodową. Absolwenci liceów ogólnokształcących będący osobami bez kwalifikacji zawodowych stanowili grupę najliczniejszą.

Z danych MEN wynika, iż najwięcej uczniów ukończyło II Liceum w Sopocie. W poniższej tabeli zamieszczono wykaz szkół, których liczba absolwentów w roku 2007 była największa (**Tab. 3**):

Tab. 3. Absolwenci ponadgimnazjalnych szkół sopockich w roku 2007.

Nazwa szkoły	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę w 2007
--------------	------------	--------------	--

			roku.
II Liceum	0000	Bez zawodu	131
III Liceum Ogólnokształcące	0000	Bez zawodu	123
II Liceum Profilowane	0000	Bez zawodu	61
TECHNIKUM	341902	Asystent ekonomiczny	47
I Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej-Curie	0000	Bez zawodu	32
Policealna Sopocka Szkoła Fotografii WFH	347102	Plastyk	31

Dane o liczbie absolwentów ponadgimnazjalnych szkół sopockich pod kątem zawodów przez nich reprezentowanych przedstawiono w **tabeli nr 4**.

Tab. 4. Struktura zawodowa absolwentów w roku 2007.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli naukę w 2007 roku
000000	Bez zawodu	451
347102	Plastyk	48
341902	Asystent ekonomiczny	47
342901	Agent reklamowy	30
522107	Sprzedawca	26
341501	Handlowiec	22
341401	Organizator obsługi turystycznej	21
741201	Cukiernik	13
347302	Muzyk	9

Jak wskazują dane, w 2007 roku w Sopocie najwięcej osób ukończyło naukę z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (bez zawodu). W następnej kolejności byli to plastycy, asystenci ekonomiczni, agenci reklamowi oraz sprzedawcy.

Z obserwacji lokalnego rynku pracy wynika, że wielu absolwentów szkół średnich kontynuuje naukę nie podejmując w tym czasie pracy i nie rejestrując się w Urzędzie Pracy. Również znaczna grupa młodzieży, decydując się na kontynuowanie nauki, wybiera system zaoczny lub wieczorowy, który najczęściej wiąże się z koniecznością podjęcia pracy. Osoby te wychodząc na rynek pracy zwykle podejmują pracę na stanowiskach nie wymagających

wysokich kwalifikacji zawodowych, głównie w handlu, usługach, gastronomii lub produkcji. Trójmiejski rynek charakteryzuje się niezwykle chłonnością, jeśli chodzi o pracowników do prac prostych. Młodzi ludzie, wychodzący na rynek pracy, wyposażeni w uniwersalne umiejętności takie jak: znajomość obsługi komputera, języków obcych (choćby w stopniu podstawowym), umiejętności korzystania z internetu i umiejętności poszukiwania pracy, bardzo szybko znajdują pracę. Typowa dla współczesnego pokolenia ekspansywna i konsumpcyjna postawa powoduje, że młodzi ludzie zorientowani są na zdobywanie coraz większych umiejętności, wiedzy i doświadczenia w celu osiągnięcia jak najlepszej i najlepiej płatnej pracy. Bezpośrednim skutkiem stosunkowej łatwości w znalezieniu pracy przez absolwentów, zarówno szkół zawodowych, jak i szkół ogólnokształcących, jest mała liczba rejestrującej się młodzieży w Urzędzie Pracy. Osoby te nawet jeśli zarejestrują się jako bezrobotne, to pozostają w rejestrze przez bardzo krótki okres czasu, zgłaszając podjęcie pracy, bądź nie zgłaszając się w wyznaczonym terminie, co też najczęściej spowodowane jest pracą. Mechanizm ten działa niezależnie od uzyskanego przez absolwenta zawodu. Z drugiej jednak strony istnieje znacznie większe prawdopodobieństwo podjęcia pracy zgodnie z uzyskanym wykształceniem przez absolwenta: – handlowca, - sprzedawcę, - asystenta ekonomicznego czy – technika informatyka, niż przez plastyka bądź muzyka. Niemniej nawet przedstawiciele tych, wydawałoby się „trudnozatrudnialnych” zawodów nie zasilają rejestru osób bezrobotnych.

Potwierdzeniem powyższej tezy są dane przedstawione w tabeli nr 5.

Tab. 5. Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych z Sopotu zarejestrowani w PUP w Gdyni w końcu 2007 roku.

Lp.	Nazwa szkoły	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba absolwentów zarejestrowanych w PUP w końcu 2007r.
1.	Technikum (Zespół Szkół Handlowych w Sopocie)	341902	Asystent ekonomiczny	1
2.	Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące Zaoczne w Sopocie	000000	Bez zawodu	1

Na 667 absolwentów wszystkich szkoły średnich i zasadniczych zawodowych działających na terenie Sopotu (16) - na koniec 2007 roku, zarejestrowanych w PUP w Gdyni, były jedynie 2 osoby.

Według prognoz na 2008 rok szkoły ponadgimnazjalne w Sopocie miały ukończyć 786 uczniów, z których 125 szkoły policealne, 134 technika i licea zawodowe, 486 licea ogólnokształcące i 36 zasadnicze szkoły zawodowe. W stosunku do roku poprzedniego całkowita liczba absolwentów wzrosła o 119. W odniesieniu do poszczególnych typów szkół - największy wzrost liczby absolwentów dotyczył techników i liceów ogólnokształcących. Jedyny spadek liczby absolwentów wykazano w szkołach zasadniczych zawodowych (Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna Nr 2).

W poniższej tabeli przedstawiono ranking szkół, które wg prognoz miały ukończyć w 2008r. największą liczbą osób.

Tab. 6. Przewidywani absolwenci szkół z terenu Sopotu w roku 2008.

Lp	Nazwa szkoły	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba absolwentów
1.	III Liceum Ogólnokształcące	000000	Bez zawodu	129
2.	II Liceum Ogólnokształcące	000000	Bez zawodu	128
3.	I Liceum Ogólnokształcące	000000	Bez zawodu	73
4.	II LICEUM PROFILOWANE	000000	Bez zawodu	59
5.	Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące Zaoczne w Sopocie	000000	Bez zawodu	35
6.	Technikum	312102	Technik informatyk	33
7.	Policealna Sopocka Szkoła Fotografii WFH	347102	Plastyk	33
8.	Policealna Szkoła Fotografii Fotomedia	347102	Plastyk	33

Dane zamieszczone w tabeli nr 6 wskazują, że w 2008 roku najwięcej absolwentów ukończyć miały licea ogólnokształcące. Natomiast w pozostałych typach szkół liczba absolwentów oscylowała od 33 do 10.

Prognozowane na rok 2008 liczby absolwentów szkół ponadgimnazjalnych z Sopotu w rozbiciu na poszczególne, reprezentowane przez nich zawody, przedstawiono w tabeli nr 7.

Tab. 7. Przewidywana struktura zawodowa absolwentów w roku 2008.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Przewidywani absolwenci w 2008 roku

000000	Bez zawodu	486
347102	Plastyk	66
312102	Technik informatyk	63
341902	Asystent ekonomiczny	30
341401	Organizator obsługi turystycznej	29
341501	Handlowiec	29
522107	Sprzedawca	26
342205	Technik logistyki	23
347302	Muzyk	19
741201	Cukiernik	10

Według danych prognostycznych, lokalny rynek pracy w największej liczbie mają zasilić absolwenci „bez zawodu” - legitymujący się wykształceniem średnim ogólnokształcącym. W dalszej kolejności absolwenci reprezentować będą m. in. takie zawody jak: plastyk, technik informatyk oraz asystent ekonomiczny, organizator obsługi turystycznej i handlowiec. Jednakże, jak już wspomniano, można przypuszczać, że znaczna część z tych osób podejmie dalszą naukę, w celu zdobycia węższej specjalizacji zawodowej.

W roku 2008 na rynek pracy ma wyjść pierwszy rocznik absolwentów: – techników informatyków (63 osoby) i - techników logistyki (23 osoby).

Wzrost liczby absolwentów przewidziano w następujących zawodach:

- bez zawodu (35 osób)
- organizator obsługi turystycznej (8 osób)
- handlowiec (7 osób)
- plastyk (18 osób)
- muzyk (10 osób).

W przypadku trzech zawodów prognoza przewiduje spadek liczby absolwentów:

- asystent ekonomiczny (17 osób)
- agent reklamowy (30 osób)
- cukiernik (3 osoby).

Natomiast na tym samym poziomie co w roku 2007 przewidywana jest liczba absolwentów-sprzedawców.

Analizując zmiany zachodzące w strukturze zawodowej absolwentów, a tym samym zmiany w systemie edukacji szkół sopockich, należy uznać, iż kierunki kształcenia są systematycznie dopasowywane potrzeb lokalnego rynku pracy. Dowodem na to jest tworzenie nowych kierunków kształcenia, na które systematycznie rośnie zapotrzebowanie.

Wnioski

Sopot generuje miejsca pracy przede wszystkim w branżach usługowej, handlowej oraz obsłudze nieruchomości, chociaż jest miastem wybitnie zorientowanym na turystykę. Uczelnie publiczne i niepubliczne ukończyło w 2007 roku najwięcej ekonomistów i absolwentów zarządzania, z przewagą osób z wykształceniem wyższym magisterskim.

Z danych GUS dotyczących absolwentów szkół wyższych według szkół i grup kierunków za rok akademicki 2006/2007 (stan na dzień 30 XI 2006) wynika, że młodzi ludzie częściej, niż w latach ubiegłych decydują się podejmować pracę w trakcie trwania nauki. Mają oni na względzie zdobycie doświadczenia zawodowego, które po zakończeniu edukacji zwiększy szanse na znalezienie zatrudnienia. W chwili obecnej na rynku pracy obserwuje się wzrastające zapotrzebowanie na pracowników o ścisłych specjalizacjach, konkretnych umiejętnościach.

Absolwenci uczelni sopockich prawdopodobnie rozproszyli się w poszukiwaniu pracy po całym Trójmieście, nie rejestrując się niemal zupełnie w Urzędzie Pracy. Można z tego wnioskować, że w roku ubiegłym wielu osobom udało się znaleźć pracę w wyuczonym zawodzie lub na stanowiskach przez siebie akceptowanych.

Jeśli chodzi o absolwentów szkół ponadgimnazjalnych z Sopotu w 2007 roku, największą liczbę stanowiły osoby bez zawodu, legitymujące się wykształceniem średnim ogólnokształcącym, które prawdopodobnie będą w przyszłości kontynuowały naukę na poziomie akademickim lub policealnym. Zgodnie z obserwowaną tendencją na rynku pracy absolwenci będą dążyć do zdobycia konkretnych specjalizacji zawodowych.

Należy podkreślić, że liczby zarejestrowanych bezrobotnych, opracowane na podstawie danych PUP w Gdyni, są danymi aktualnymi w dniu 31.12.2007 roku, nie przedstawiają zatem faktycznej liczby absolwentów rejestrujących się w Urzędzie w ciągu kolejnych miesięcy - od momentu zakończenia szkoły do końca 2007 roku .

W roku 2008 sytuacja absolwentów sopockich szkół ponadgimnazjalnych nie powinna ulec zmianie, w stosunku do roku poprzedniego.

Sopot, podobnie jak pozostałe miasta aglomeracji trójmiejskiej, odczuwa brak średniego personelu handlu i usługach. Brakuje sprzedawców, kelnerów, pokojówek, barmanów, kucharzy, pomocy kuchennych itp. Absolwenci wyższych uczelni w razie braku wolnych miejsc pracy wymagającej wykształcenia wyższego, mogą doraźnie podjąć pracę poniżej swoich kwalifikacji. Ponadto należy zaznaczyć, że młodzież wychodząca obecnie na rynek pracy jest znacznie lepiej wyposażona w wiedzę z zakresu poszukiwania pracy, niż obserwowano to jeszcze kilka lat temu. Przedsiębiorczość, mobilność i operatywność będące cechami większości młodych ludzi wychodzących na rynek pracy, powodują, iż znakomita większość z nich szybko znajduje pracę w kraju lub za granicą. Otwarty dla Polaków europejski rynek pracy niejednokrotnie kuszący lepszymi warunkami pracy jest jednym z większych „odbiorców” młodej wykwalifikowanej siły roboczej.

Do niniejszego monitoringu dołączono tabelę „**Absolwenci zarejestrowani w PUP w powiecie m. Sopot według szkół i zawodów w roku 2007 oraz przewidywani absolwenci w 2008**” oraz tabelę „**Struktura zawodowa absolwentów według poziomu wykształcenia i zawodów w powiecie m. Sopot w latach 2007 i 2008**” uzupełnione o dane dotyczące liczby absolwentów zarejestrowanych w PUP w Gdyni w końcu 2007r.